

Verantwoordingsinformatie, behorend bij het
kwalificatiedossier mbo:

Meubels en (scheeps)interieurs maken

Kwalificaties

- » **Machineoperator houtverwerkende industrie**
- » **Meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer**
- » **Allround machineoperator
meubelindustrie/(scheeps)interieurbouw**
- » **Allround meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer**
- » **Werkvoorbereider
meubelindustrie/(scheeps)interieurbouw**
- » **Ondernemend meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer**

Versie

Gewijzigd 2024

Geldig vanaf

01-08-2024

Penvoerder: Sectorkamer techniek en gebouwde omgeving
Gevalideerd door: Sectorkamer Techniek en gebouwde omgeving
Op: 08-06-2023

Inhoudsopgave

Het kwalificatiedossier kan een verwijzing bevatten naar de volgende (verantwoordings-)informatie. Dit is geen onderdeel van de kwalificatie-eisen.

<u>Verantwoordingsinformatie</u>	4
<u>1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)</u>	4
<u>2. Examenprofielen</u>	4
<u>3. Arbeidsmarktinformatie</u>	4
<u>4. Trends en ontwikkelingen</u>	5
<u>5. Beroepsvereisten</u>	6
<u>6. Bijzondere vereisten</u>	6
<u>7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen</u>	6
<u>8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs</u>	6
<u>9. Onderhoudsagenda</u>	7
<u>10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie</u>	7
<u>11. Betrokkenen</u>	8
<u>12. Verblijfsduur 4 jarig</u>	8
<u>13. Aanvullende informatie</u>	8
<u>14. Certificaten</u>	8

Verantwoordingsinformatie

1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)

Het kwalificatiedossier Meubels en (scheeps)interieurs maken is gebaseerd op de volgende beroepscompetentieprofielen:

- [Aankomend ambachtelijk meubelmaker gelegitimeerd door het Bestuur van de Stichting Scholings- en Werkgelegenheidsfonds Meubelindustrie \(SSWM\)](#)
- [Montagemedewerker meubelbedrijf gelegitimeerd door het Bestuur van de Stichting Scholings- en Werkgelegenheidsfonds Meubelindustrie \(SSWM\)](#)
- [Ondernemer/ambachtelijk meubelmaker gelegitimeerd door het Bestuur van de Stichting Scholings- en Werkgelegenheidsfonds Meubelindustrie \(SSWM\)](#)
- [Meewerkend voorman montage meubelbedrijf gelegitimeerd door het Bestuur van de Stichting Scholings- en Werkgelegenheidsfonds Meubelindustrie \(SSWM\)](#)
- [Meewerkend voorman machinale houtbewerking meubelbedrijf gelegitimeerd door het Bestuur van de Stichting Scholings- en Werkgelegenheidsfonds Meubelindustrie \(SSWM\)](#)
- [Meubelmaker interieurbouw gelegitimeerd door het Bestuur van de Stichting Scholings- en Werkgelegenheidsfonds Meubelindustrie \(SSWM\)](#)
- [Meubelmaker scheepsinterieurbouwer gelegitimeerd door het Bestuur van de Stichting Scholings- en Werkgelegenheidsfonds Meubelindustrie \(SSWM\)](#)
- [Allround meubelmaker interieurbouwer gelegitimeerd door het Bestuur van de Stichting Scholings- en Werkgelegenheidsfonds Meubelindustrie \(SSWM\)](#)
- [Allround meubelmaker scheepsinterieurbouwer gelegitimeerd door het Bestuur van de Stichting Scholings- en Werkgelegenheidsfonds Meubelindustrie \(SSWM\)](#)
- [Allround meubelmaker gelegitimeerd door het Bestuur van de Stichting Scholings- en Werkgelegenheidsfonds Meubelindustrie \(SSWM\)](#)
- [BCP Keukenmonteur](#)
- [Beroepsprofielen onderzoek Werken met houtbewerkingsmachines in de meubel- en \(scheeps\)interieurbouw](#)
- [Werkvoorbereider meubelindustrie gelegitimeerd door het Bestuur van de Stichting Scholings- en Werkgelegenheidsfonds Meubelindustrie \(SSWM\)](#)
- [Brief ECM over beroepeninformatie](#)
- [Onderzoek werken met houtbewerkingsmachines](#)

2. Examenprofielen

<http://kwalificaties.s-bb.nl/Handlers/CohortOutputLibrary.ashx?linkcode=2>

3. Arbeidsmarktinformatie

De groei van het aantal werknemers in de meubelindustrie en interieurbouw is sinds 2018 te zien. Ten opzichte van de zomer 2021 is de groei 696 (4%) werknemers geweest; meting zomer 2022. Ten opzichte van 31-12-2018 is de branche gegroeid met 2.500 werknemers. Daarmee is de gemiddelde groei in de afgelopen drie jaar ruim 700 werknemers geweest. Kijken we naar de groei per provincie dan zien we dat in de afgelopen 12 maanden in 11 van de 12 provincies groei is geweest. Flevoland is stabiel gebleven. De provincies Friesland (+11,2%), Drenthe (+15%), Limburg (+8,2%) en Utrecht (+7,7%) kennen procentueel de grootste groei. Noord Brabant en Gelderland zorgen samen voor een groei van 305 werknemers. Als we naar de specifieke arbeidsmarktregio's kijken dan zien we een groot verschil tussen een krimp van 3,5% in Twente tot een groei van 9,9% in Noord Holland Noord.

Het aantal werkgevers in de meubelindustrie en interieurbouw is met 12% gegroeid. De gemiddelde bedrijfsgrootte is dus gegroeid. 12 maanden geleden was de gemiddelde grootte 8,95 tegen 9,17 per 1 juli 2022. Als we naar de arbeidsmarktregio's kijken, zien we dat er in het afgelopen jaar in 16 van de 35 arbeidsmarktregio's krimp heeft plaatsgevonden. In deze regio's is het aantal werkgevers met 54 gekrompen. Daarnaast zien we dat in de laatste 6 maanden het aantal werkgevers met minder dan 10 werknemers met 12 is afgenomen en het aantal werkgevers met 10 of meer werknemers is toegenomen met 24.

We zien dat het aantal vrouwen in de branche procentueel gezien sterker stijgt dan het aantal mannen. In de afgelopen 12 maanden is het aantal vrouwen met 8,2% tegen 3,1% mannen gegroeid. Ook als we naar de lange termijn kijken, dan zien we sinds eind 2018 een groei van 29,6% vrouw en 14% man. Het aandeel vrouwen is nu 18,1% tegen 16,3% eind 2018.

(bron ECM)

In de meubelindustrie is relatief weinig eigen productie en veel import. Toch zal ook bij de meubelindustrie de bewustwording van de voordelen van het hebben van eigen productiefaciliteiten in Nederland toenemen. Door kansen in digitalisering en robotisering kunnen de ketens korter worden gemaakt en de coronacrisis draagt bij aan de wens om minder afhankelijk te zijn van de productie elders. Het lokaal produceren zal toenemen, klanten waarderen lokale kwaliteitsproductie steeds meer. De kosten zullen concurrerender worden met lage lonenlanden omdat steeds meer productie met goedkopere robots gedaan kan worden.

De hout- en meubelindustrie zal in toenemende mate profiteren van de mogelijkheden die procesautomatisering biedt. Het handmatig bedienen van houtbewerkingsmachines zal verder afnemen. Meer houtbewerkingsmachines kunnen digitaal aangestuurd worden. Die aansturing zal vaker op afstand gaan plaats vinden, met als voordeel dat er meerdere CNC-gestuurde houtbewerkingsmachines tegelijkertijd bediend kunnen worden. Ook kan er een betere afstemming tussen de inzet van machines plaatsvinden. Het werken met barcodes op materialen die een bewerking ondergaan, gaat vaker voorkomen. Naast verdere automatisering en robotisering is nog steeds een markt voor ambachtelijk meubelwerk voor het hoogste segment. De grootste deelsector van het meubelbedrijf, het inrichten van bedrijfsruimten en keukens bevat nog veel handwerk.

Door de verdere digitalisering van het productieproces, komt er steeds meer data vrij die vraagt om monitoring en actie. Elk procesonderdeel levert, onder meer met hulp van sensoren, belangrijke data aan over voortgang, efficiënte en effectieve inzet van productiemiddelen en onderhoudsbehoefte. De groeiende hoeveelheid data over het productieproces, levert Big Data op die vervolgens met hulp van AI steeds slimmer ingezet kan worden om het productieproces nog verder te optimaliseren. In de fabriek neemt het belang van denkwerk ten opzichte van handwerk toe. Het gebruik van online proces-, ontwerp- en materiaal bibliotheken die dagelijks updates krijgen zal toenemen.

(bron SBB Trendrapport)

Kans op stage (bol) en of leerbaan

Machineoperator houtverwerkende industrie

Dit is een nieuwe kwalificatie binnen het dossier Meubels en (scheeps)interieurs maken maar praktisch gelijk aan de kwalificatie Machinaal houtbewerker uit het dossier Machinaal houtbewerken. Het is de verwachting dat deze opleiding vooral door bbl-studenten zal worden gevolgd. Het aanbod van leerbanen door bedrijven zal waarschijnlijk enigszins groter zijn dan de vraag naar leerbanen door bbl-studenten. Er zijn waarschijnlijk meer dan voldoende leerbanen beschikbaar.

Meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer

Het aanbod van stageplaatsen door bedrijven is enigszins groter dan de vraag naar stageplaatsen door bol-studenten. Er zijn meer dan voldoende stageplaatsen beschikbaar. Het aanbod van leerbanen door bedrijven is enigszins groter dan de vraag naar leerbanen door bbl-studenten. Er zijn meer dan voldoende leerbanen beschikbaar.

Allround machineoperator meubelindustrie/(scheeps)interieurbouw

Dit is een nieuwe kwalificatie binnen het dossier Meubels en (scheeps-)interieurs maken. Daarom zijn er nog geen gegevens bekend over de kans op stage en/of leerbaan.

Allround meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer

De vraag naar stageplaatsen door bol-studenten en het aanbod door bedrijven zijn in evenwicht. Het aanbod van leerbanen door bedrijven is enigszins groter dan de vraag naar leerbanen door bbl-studenten. Er zijn meer dan voldoende leerbanen beschikbaar.

Werkvoorbereider meubelindustrie/(scheeps)interieurbouw

Het aanbod van stageplaatsen door bedrijven is enigszins groter dan de vraag naar stageplaatsen door bol-studenten. Er zijn meer dan voldoende stageplaatsen beschikbaar. Het aanbod van leerbanen door bedrijven is enigszins groter dan de vraag naar leerbanen door bbl-studenten. Er zijn meer dan voldoende leerbanen beschikbaar.

Ondernemend meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer

De vraag naar stageplaatsen door bol-studenten en het aanbod door bedrijven zijn in evenwicht. De vraag naar leerplaatsen door bbl-studenten en het aanbod door bedrijven zijn in evenwicht.

(bron SBB 2022/2023)

4. Trends en ontwikkelingen

Wetgeving en regelgeving

Verwacht wordt dat er steeds meer nadruk komt te liggen op veilig en gezond werken. Er zullen in de toekomst om dat te bereiken meer hulpmiddelen ingezet worden. De medewerker in de meubel en (scheeps)interieur industrie moet bij het uitoefenen van zijn/haar werk rekening houden met die veranderende wetgeving en omstandigheden.

De nieuwe Wet op de Kwaliteitsborging zal een grote impact krijgen op de hout- en meubelindustrie. Met deze wet wordt klantgericht werken door de overheid gestimuleerd. Dit zal slim maatwerk, dat ook de klant als focus heeft, verder stimuleren. De Wet op de Kwaliteitsborging voor (hout)bouwprojecten, wordt door de markt gezien als een aanjager voor kwalitatiever en klantgerichter werken. Deze wet zorgt voor meer private inspectie en kwaliteitscontrole, toetsing op de werkplek. Voor de hout- en meubelindustrie heeft deze wet grote impact op hoe de uitvoering en communicatie van het werk verloopt. Producenten moeten straks zelf kunnen aantonen dat ze hun werk goed hebben gedaan. De klant hoeft niet langer aan te tonen dat er geen goed werk is geleverd, dat is een enorme verandering. Het gaat hier om aantoonbaar goed en kwalitatief produceren en bouwen. Het belang hiervan neemt toe door deze nieuwe wet.

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening

Zoals bij veel productieprocessen, zal er in de toekomst ook bij de houtbewerking de automatisering verder doorzetten. Dat zal zich richten op onder andere de handlingsmomenten. Momenteel zijn er al verschillende robots in de handel die hiervoor ingezet kunnen worden. Automatisering wordt ook verder toegepast in de machines zelf. Zo bestaan er zagen die de houtstaat van meerdere opdrachten in kan lezen. De standaard houtbewerkingsmachines ontwikkelen zich van volledig handmatig instellen tot computergestuurd instellen aan de hand van de maatvoeringen die op een computerscherm worden ingegeven. Binnen de CNC-gestuurde houtbewerkingsmachines wordt de besturing steeds makkelijker en is de logica duidelijker. Het volgen van de werkprocessen kan ook steeds meer digitaal ondersteund worden. Zo zijn er bedrijven die niet meer met een papieren houtlijst, tekening en order werken, maar dit allemaal via een tablet beschikbaar stellen aan de medewerker. De digitalisering gaat steeds verder. Medewerkers moeten met de systemen overweg kunnen, begrijpen waar de data vandaan komt en waar die voor bedoeld is.

Verduurzaming is ook binnen de hout- en meubelindustrie zeer belangrijk. Dit vraagt om een andere mindset, vooral van de

beslissers in deze industrie. Het gaat om anders durven kijken naar bestaande productiemethoden en materiaalgebruik. Er zal meer aandacht komen voor alternatieve materialen die beter te recyclen zijn of her te gebruiken. Daarbij speelt ook het kunnen demonteren van producten en materialen. Zorgen dat materialen weer makkelijk her te gebruiken zijn, weer van waarde kunnen zijn bij andere projecten.

Veel bedrijven zijn, afhankelijk van de markt waarin zij zich bevinden, zowel nationaal als internationaal georiënteerd. Hierbij ligt de nadruk wel meer op de nationale markt. Wat het voor bedrijven in een internationale markt lastig maakt, is de prijsstelling. De grens van het Oostblok zal steeds verder opschuiven, waarmee de goedkopere productie ook opschuift.

(bronnen ECM en SBB Trendrapport)

5. Beroepsvereisten

Niet van toepassing.

6. Bijzondere vereisten

Machineoperator houtverwerkende industrie
Nee

Meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer
Nee

Allround machineoperator meubelindustrie/(scheeps)interieurbouw
Nee

Allround meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer
Nee

Werkvoorbereider meubelindustrie/(scheeps)interieurbouw
Nee

Ondernemend meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer
Nee

7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen

Niet van toepassing.

8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs

De Meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer (niveau 2) kan doorgroeien naar Allround meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer op niveau 3. Vervolgens is de Ondernemend meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer op niveau 4 de meest voor de hand liggende doorstroom. De Ondernemend meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer (niveau 4) kan zelfstandig ondernemer worden. Een ander perspectief is binnen het werkgebied overstappen naar een aanpalende en/of verwante bedrijfstak.

De Meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer die is opgeleid binnen de meubelindustrie kan het werkgebied verbreden door naar de interieurbouw of de scheepsinterieurbouw over te stappen en vice versa. Een diploma op niveau 4 geeft recht op doorstroom naar het hbo. Hbo-opleidingen als technische bedrijfskunde, industrieel product ontwerpen, human technology of de Associate degree in Technische bedrijfskunde liggen het meest voor de hand.

De Machineoperator houtverwerkende industrie kan doorgroeien naar Allround machineoperator meubelindustrie/(scheeps)interieurbouw op niveau 3. Ook kan hij/zij zich verbreden naar de meubelindustrie/(scheeps)interieurbouw. De Allround machineoperator meubelindustrie/(scheeps)interieurbouw kan doorgroeien/verbreden naar Werkvoorbereider meubelindustrie/(scheeps)interieurbouw.

De Werkvoorbereider meubelindustrie/(scheeps)interieurbouw kan zich verbreden richting de Ondernemend meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer. Het diploma op niveau 4 geeft ook recht op doorstroom naar technische richtingen binnen het hbo.

9. Onderhoudsagenda

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Onderhoud kwalificatiedossier	Onderhoudsvragen: - Zijn de kwalificaties uitvoerbaar? - Zijn de BCP's up to date? - Welke nieuwe ontwikkelen spelen er? - Zijn de kwalificaties up to date? - Zijn de kwalificaties voldoende helder en herkenbaar beschreven? - Wat zijn de consequenties voor de betreffende kwalificaties?	Marktsegment Hout&Meubel	Uiterlijk 2027
Aansluiting vmbo	Actuele situatie bespreken	Marktsegment Hout&Meubel	Jaarlijks
Aansluiting hbo	Actuele situatie bespreken	Marktsegment Hout&Meubel	Jaarlijks

Onderhoud kwalificatiedossiers

De onderhoudsvraag van kwalificatiedossier Meubels en (scheeps)interieurs maken komt periodiek terug op de agenda van het marktsegment Hout&Meubel. Ontwikkelingen met betrekking tot de achterliggende beroepscompetentieprofielen zijn dan belangrijke aandachtspunten; sluiten de kwalificaties nog voldoende aan op de beroepseisen van de beginnend beroepsbeoefenaar. Verder wordt aandacht besteed aan de herkenbaarheid en uitvoerbaarheid van de kwalificaties. De uitkomsten van deze onderhoudsvragen kunnen leiden tot bijstelling/herziening van het dossier.

Aansluiting op vmbo en hbo

De aansluitingen met vmbo en hbo zijn punten van aandacht voor het marktsegment Hout&Meubel en moeten jaarlijks terugkomen op de agenda.

10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen	x	Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop de Toetsingskamer een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen		Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving of de werkprocessen. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

In het onderhouden dossier zijn de kwalificaties Machineoperator houtverwerkende industrie en Allround machineoperator meubelindustrie/(scheeps)interieurbouw opgenomen. De volgende aanvullingen/correcties doorgevoerd:

Meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer:

- Kleine aanvullingen/correcties.

Machineoperator houtverwerkende industrie:

- Profiel is opgenomen vanuit het dossier Machinaal houtbewerken met kleine toevoegingen.

Allround meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer:

- Kleine aanvullingen/correcties.

Allround machineoperator meubelindustrie/(scheeps)interieurbouw:

- Profiel is opgenomen op basis van onderzoek uitgevoerd door ECM.

Werkvoorbereider meubelindustrie/(scheeps)interieurbouw:

- Aanvullingen/correcties in de basis en in de kerntaak P5-K5 Productiegegevens en productieplanningen samenstellen en afstemmen.

Ondernemend meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer:

- Aanvullingen/correcties met name in de kerntaak P6-K3 Een meubel-, (scheeps)interieurbedrijf/-afdeling leiden.

Voor alle werkprocessen geldt dat de titels zijn aangepast en beginnen met het werkwoord.

11. Betrokkenen

Het kwalificatiedossier Meubels- en (scheeps)interieurs maken is in 2022/2023 onderhouden in opdracht van de sectorkamer Techniek en gebouwde omgeving op advies van het marktsegment Hout&Meubel. Het is onderhouden onder regie van SBB in samenwerking met een werkgroep die bestond uit leden van het marktsegment aangevuld met bedrijven uit de meubel- en (scheeps)interieurbranche. De volgende organisaties/bedrijven zijn betrokken:

- ECM;
- Vertegenwoordigers van de volgende scholen: HM-College, Curio, Deltion, Aventus, ROCMN en Koning Willem I college.
- Vertegenwoordigers van de volgende bedrijven: Pelsergroep, Van Assem Interieurbouw, Heesen Yachts Interiors BV.

De inpassing van de profielen Machineoperator houtverwerkende industrie en Allround machineoperator meubelindustrie/(scheeps)interieurbouw is gebeurd in samenspraak met bedrijfsleven en onderwijs op basis van het beroepsprofielenonderzoek 'Werken met houtbewerkingsmachines in de meubel- en (scheeps)interieurbouw' en het dossier Machinaal houtbewerken.

Verdere aanvullingen/correcties in het dossier zijn gedaan in samenspraak met bedrijfsleven en onderwijs.

Het gewijzigde dossier is gevalideerd door de sectorkamer Techniek en gebouwde omgeving.

12. Verblijfsduur 4 jarig

Voor de kwalificatie Ondernemend meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer is destijds, vanwege de samenvoeging van twee oude kwalificaties (de Meewerkend leidinggevende meubelindustrie/(scheeps)interieurbouw en de Ondernemer meubelindustrie/(scheeps)interieurbouw), toestemming verleend voor een nominale studieduur van 4 jaar.

Voor de kwalificatie Werkvoorbereider meubelindustrie/(scheeps)interieurbouw is per 1-8-2024 toestemming verleend voor een nominale studieduur van 4 jaar. Deze kwalificatie blijkt te zwaar te zijn om in 3 jaar uit te voeren, zeker nu bij het onderhoud van de kwalificatie onderdelen zijn toegevoegd.

13. Aanvullende informatie

N.v.t.

14. Certificaten

N.v.t.